Anonymizovaná verze

Věc C-216/19

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

11. března 2019

Předkládající soud:

Verwaltungsgericht Berlin (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

28. února 2019

Žalobce

WQ

Žalovaný

Land Berlin

[*omissis*]

VERWALTUNGSGERICHT BERLIN (Správní soud v Berlíně)

ROZHODNUTÍ

ve správním sporu

WQ,

[*omissis*]

žalobce,

p r o t i

Land Berlin,

PRACOVNÍ DOKUMENT

[*omissis*]

žalované,

[*omissis*]

rozhodla 26. komora Verwaltungsgericht Berlin (Správní soud v Berlíně) [*omissis*]

[*omissis*]

dne 28. února 2019 takto:

Řízení se přerušuje.

Soudnímu dvoru Evropské unie [*omissis*] se v řízení o předběžné otázce podle článku 267 SFEU předkládají následující, pro rozhodnutí ve sporu relevantní, otázky týkající se výkladu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009 (Úř. věst. 2013, L 347, s. 608, dále jen „nařízení č. 1307/2013“):

1) Má vlastník způsobilých hektarů tyto hektary k dispozici ve smyslu čl. 24 odst. 2 první věty nařízení č. 1307/2013, jestliže ke způsobilým hektarům nemá užívací právo, zejména užívací právo odvozené od vlastníka, žádná třetí osoba, nebo má tuto plochu k dispozici třetí či žádná osoba, pokud třetí osoba skutečně vykonává na těchto hektarech zemědělskou činnost, a to bez užívacího práva?

2) Je nutno „jak[oukoliv] ploch[u], pro kterou měl zemědělec v roce 2008 právo na platby v režimu jednotné platby nebo v režimu jednotné platby na plochu stanoveným v hlavách III a IVA nařízení (ES) č. 1782/2003“, v čl. 32 odst. 2 písm. b) nařízení 1307/2013 vykládat v tom smyslu, že tato plocha musela v roce 2008 splňovat podmínky, které stanoví hlavy III a IV (A) nařízení (ES) č. 1782/2003 pro právo na platby v režimu jednotné platby nebo v režimu jednotné platby na plochu?

3) V případě záporné odpovědi na druhou otázku: Je nutno „jak[oukoliv] ploch[u], pro kterou měl zemědělec v roce 2008 právo na platby v režimu jednotné platby nebo v režimu jednotné platby na plochu stanoveným v hlavách III a IVA nařízení (ES) č. 1782/2003“, v čl. 32 odst. 2 písm. b) nařízení 1307/2013 vykládat v tomto smyslu, že pro zařazení plochy zalesněné podle článku 31 nařízení (ES) č. 1257/1999 jako způsobilých hektarů ve smyslu čl. 32 odst. 2 písm. b) bodu ii) nařízení (ES) č. 1307/2013 je nezbytné, že pro plochu musel být využit

Anonymizovaná verze

PRACOVNÍ DOKUMENT

nárok při vynětí půdy z produkce či jiný platební nárok ve smyslu čl. 44 odst. 1 nebo čl. 54 odst. 1 nařízení (ES) č. 1782/2003?

4) V případě záporné odpovědi na třetí otázku: Je nutno „jak[oukoliv] ploch[u], pro kterou měl zemědělec v roce 2008 právo na platby v režimu jednotné platby nebo v režimu jednotné platby na plochu stanoveným v hlavách III a IVA nařízení (ES) č. 1782/2003“, v čl. 32 odst. 2 písm. b) nařízení 1307/2013 vykládat v tomto smyslu, že pro zařazení plochy zalesněné podle článku 31 nařízení (ES) č. 1257/1999 jako způsobilých hektarů ve smyslu čl. 32 odst. 2 písm. b) bodu ii) nařízení (ES) č. 1307/2013 je nezbytné, aby zemědělec podal v roce 2008 žádost podle čl. 22 odst. 1 nebo čl. 34 odst. 1 nařízení (ES) č. 1782/2003 a splnil ostatní podmínky pro přímé platby podle hlav III nebo IVA?

Odůvodnění

1) Účastníci řízení vedou spor o první přiznání platebních nároků podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009.

2) Rozhodnutím ze dne 18. prosince 2006 poskytl tehdy příslušný Amt für Landwirtschaft und Forsten (zemědělský a lesnický úřad) žalobci přímé platby podle hlavy III nařízení (ES) č. 1782/2003, pro aktivaci jeho platebních nároků však nepoužil jeho zalesněné plochy považované za půdu vyňatou z produkce, o něž se v této věci jedná. Žalobce uvádí, že úřad mu v rámci podání žádosti na rok 2007 sdělil, že zalesněné plochy nejsou způsobilé k poskytnutí podpory. V pozdějších žádostech, zejména v žádosti za rok 2008, tyto zalesněné plochy již neuvedl. Ohledně těchto ploch již další žádost podle nařízení (ES) č. 1782/2003 nepodal.

3) Dne 6. května 2014 žalobce koupil od společnosti BWG Bodenverwertungs- und -verwaltungs GmbH pozemky nacházející se v obci Gräningen. Podle § 5 bodu 1 odst. 2 druhé věty kupní smlouvy nebyly („nejsou“) plochy, které jsou předmětem koupě, v pronájmu. Dne 19. prosince 2014 byl žalobce zapsán do pozemkové knihy jako majitel zemědělských ploch. Dne 10. července 2015 byly tyto sporné plochy jinou osobou osety obilím.

4) Dne 8. května 2015 podal žalobce žádost o zemědělskou dotaci za rok 2015. Pro parcely (lány) 120, 135 a 136 uvedl druh užívání „orná půda vyňatá z produkce“. Pro plochy v katastrální oblasti Gräningen (parcely 135 a 136) podala třetí osoba, která na nich pěstovala obilí, také žádost o zemědělskou dotaci za rok 2015, která byla zamítnuta a toto zamítnutí nebylo napadeno. Dvě žádosti byly podány také ohledně dílčí plochy parcely 120 v katastrálním území Bernau, kterou žalobce

Anonymizovaná verze

PRACOVNÍ DOKUMENT

užíval sám, přičemž druhou žádost podala společnost Stadtgüter Berlin Nord KG. Této komanditní společnosti byly přiznány příslušné platební nároky.

5) Rozhodnutím Landesamt für Ländliche Entwicklung, Landwirtschaft und Flurneuordnung (Zemský úřad pro rozvoj venkova, zemědělství a scelování pozemků) ze dne 17. prosince 2015 přiznal žalovaný žalobci 150,86 platebních nároků. Ohledně ploch v katastrálním území Gräningen a Bernau, na něž byly podány dvě žádosti a jež obhospodařovala třetí osoba, jakož i ohledně zalesněných ploch považovaných za plochy vyňaté z produkce byly nároky zamítnuty. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odpor, který byl žalovanou prostřednictvím rozhodnutí Landesamt für Ländliche Entwicklung, Landwirtschaft und Flurneuordnung ze dne 15. září 2016 zamítnut. Žalovaná v tomto rozhodnutí uvádí, že sporné zemědělské plochy jsou obhospodařovány třetí osobou, která rovněž požádala o přiznání platebních nároků. Žalobce tedy uvedené plochy ve skutečnosti neměl k dispozici. Aby tomu tak bylo, musel by je skutečně užívat. Normotvůrce podle jejího názoru nevycházel z přiřazení nebo užívání podle občanského práva. U zalesněných ploch nebyla pro rok 2008 podána žádost, která je nezbytná.

6) Žalobce podal dne 11. října 2016 žalobu. Žalobce tvrdí, že zemědělské plochy, které byly protiprávně obdělávané třetí osobou, měl k dispozici on. Žalovaná se chybně odvolává na to, že pro zalesněné plochy považované za plochy vyňaté z produkce skutečně musela být podána žádost o podporu a tato podpora schválena. V souladu s historií vzniku normy spíše postačuje, že plochy byly způsobilé pro získání podpory. Tato skutečnost vyplývá z bodu 26 odůvodnění nařízení č. 1307/2013. V návrhu nařízení č. 73/2009, které bylo nařízením č. 1307/2013 zrušeno, byly způsobilé hektary definovány jako „všechny plochy, které byly v roce 2007 způsobilé a během doby platnosti příslušné právní úpravy byly zalesněny podle článku 31 nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 nebo článku 43 nařízení (ES) č. 1698/2005“. Z důvodu neexistence politických jednání o této otázce se na tom nic nezměnilo. Později schválené znění zohledňuje pouze jazykové úvahy, nikoliv úvahy obsahové.

7) Žalobce navrhuje

uložit žalované, aby částečně zrušila rozhodnutí ze dne 17. prosince 2015 v podobě rozhodnutí o odporu ze dne 15. září 2016 a přiznala mu dalších 47,46 platebních nároků.

8) Žalovaná navrhuje,

aby žaloba byla zamítnuta.

9) [informace o řízení] [*omissis*]

10) [informace o řízení] [*omissis*]

Anonymizovaná verze

PRACOVNÍ DOKUMENT

11) Z ústního jednání vyplynulo, že žádost je s ohledem na zemědělské plochy v Gräningenu a Bernau opodstatněná, jestliže tyto plochy měl žalobce, který je nepřenechal žádné třetí osobě, k dispozici smyslu čl. 24 odst. 2 první věty nařízení č. 1307/2013, ačkoliv byly bez jeho souhlasu obdělávány třetími osobami a ačkoliv tyto třetí osoby také podaly žádost o přiznání platebních nároků.

12) Senát považuje vlastníka, jemuž nebrání žádná práva třetích osob, za osobu, jež má zemědělskou plochu k dispozici ve sporném smyslu.

13) V podobě výrazu „mít k dispozici“ používá norma pojem právního obsahu. Nejen podle německého chápání – jak tvrdí žalovaná – je vlastnické právo obsáhlým právem nakládat s určitou věcí. Článek 17 odst. 1 první věta Listiny základních práv přiznává každé osobě právo vlastnit zákonně nabytý majetek, užívat jej, nakládat s ním a odkazovat jej. Již tato skutečnost vylučuje domněnku, že zemědělská plocha již není vlastníkovi k dispozici ve zde sporném smyslu, jestliže ji třetí osoba bez vlastního právního titulu, který je zejména odvozen od vlastníka, skutečně užívá tím, že ji obdělává. Soud nesdílí názor žalované, že normotvůrce právě nevycházel z případného přiřazení nebo užívání upraveného občanským právem. Použití pojmu „mít k dispozici“ svědčí o opaku. Obtíže, jež žalovaná uvedla během jednání a které má správa v souvislosti s dvojími žádostmi, jako v tomto případě, nemají na výklad pojmu „mít k dispozici“ žádný vliv. Navíc se tyto obtíže jeví jako překonatelné. V případě existence řádně vedených pozemkových knih lze postavení vlastníka prokázat snadno. Jinak tomu může být ohledně účinného užívacího práva tvrzeného třetí osobou.

14) Soud má za to, že první otázka zatím nebyla rozsudkem soudního dvora ze dne 14. října 2010, C-61/09 zodpovězena. Tento rozsudek se totiž týkal článku 44 nařízení (ES) č. 1782/2003. Jeho odst. [3] druhá věta používá slova „mít [...] k dispozici...“ v jiné souvislosti. Soudní dvůr v bodě 66 rozsudku navíc uvedl, že sporné plochy nesmí být v průběhu uvedené doby předmětem žádné zemědělské činnosti vykonávané třetí osobou. Je totiž nutno zabránit tomu, aby si dotčené parcely za součást svého podniku nárokovalo více zemědělců. Nelze však zabránit tomu, aby někdo svůj nárok uplatnil neopodstatněně. Soud v každém případě považuje za vyloučené, aby nárok vlastníka byl vyloučen z důvodu neopodstatněného nároku třetí osoby.

15) Z jednání dále vyplynulo, že žaloba je opodstatněná také ohledně zalesněných ploch považovaných za plochy vyňaté z produkce v případě, že odpověď na druhou otázku bude kladná. Při kladné odpovědi pouze na jednu z následujících otázek je žaloba ohledně zalesněných ploch neopodstatněná.

16) Senát v tomto směru sdílí názor žalované, že způsobilost plochy podle čl. 32 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1307/2013 předpokládá včasné podání žádosti podle nařízení (ES) č. 1782/2003. Soud přitom vychází z toho, že německý překlad je chybný, neboť v čl. [32] odst. 2 v něm mezi písmeny a) a b) chybí slovo „nebo“, z čehož vyplývá, že se jedná o dvě varianty způsobilých hektarů. Soud dále považuje za irelevantní, že nařízení (ES) č. 1782/2003 neobsahuje hlavu IVA.

Anonymizovaná verze

PRACOVNÍ DOKUMENT

17) Soud nedává za pravdu žalobci, neboť „právo na platby“ nemůže být již jen na základě svého smyslu rovnocenné s pouhou způsobilostí k podpoře. „Právo na platby“ vyžaduje více než jen jednu určitou vlastnost – zde vlastnost určité plochy. Nařízení (ES) č. 1782/2003 nepřiznalo zemědělcům ohledně určitých ploch automatické platební nároky, nýbrž požadovalo podání žádosti o podporu. Formulaci nařízení nelze chápat ani jako jazykové vylepšení formulace z návrhu „všechny plochy, které byly v roce 2007 způsobilé […]“. V případě, že měl být zachován stejný smysl, jednalo by se spíše o zhoršení. Bod 26 odůvodnění nařízení č. 1307/2013 není s výše uvedeným výkladem v rozporu. Podle tohoto výkladu by také zůstala zachována způsobilost určitých zalesněných ploch. Podle soudu nelze z tohoto bodu odůvodnění ani z čl. 24 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1307/2013 vyvodit cíl zachovat způsobilost všech zalesněných ploch.

[informace o řízení] [*omissis*]

[*omissis*]

PRACOVNÍ DOKUMENT

Anonymizovaná verze